

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 452
din 21.12.2010**

Dosar nr.: 53/2010

Petiția nr.: 1166 din data de 15.02.2010

Petent: R M

Reclamat: C N A

Obiect: comportament agresiv și afirmații jignitoare atât la adresa fiicelor petentei cât și a celorlalți elevi.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. R M

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. C N A

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 1166 din data de 15.02.2010, petenta susține că reclamata în exercitarea atribuțiilor de serviciu a avut un comportament discriminatoriu și a folosit expresii jignitoare la adresa fiicelor acesteia.

2.2. Petenta sesizează faptul că, fiicelor sale eleve în clasa a VI-a în cadrul liceului „Ștefan Cicio Pop” nr. 2, li s-a adus injurii de către dna C N profesoară de limba și literatura română, dirigintă la clasa unde fiicele acesteia sunt eleve. În exercitarea atribuțiilor de serviciu a avut un comportament discriminatoriu prin adresarea de cuvinte injurioase și expresii jignitoare la adresa acestora și a altor elevi de etnie romă. Aceasta susține că doamna profesoară aplica pedepse nepotrivite prin faptul că îi scotea din clasă în timpul orei, îi ținea în picioare sau în diferite poziții incomode pentru o oră de curs, le dădea note foarte mici, îi insulta, făcându-i „țigani”, „nespălați” etc. Consideră că prin comportamentul său provoacă teamă asupra elevilor care se simt stresați, în nesiguranță.

2.3. Din raportul de investigații reiese faptul că petenta nu este de etnie romă, dar în calitate de președinte al comitetului de părinți a luat atitudine în ceea ce privește comportamentul doamnei diriginte față de elevi.

La solicitarea echipei de investigații, doamna profesoară S a declarat că această situație conflictuală a început la sfârșitul semestrului I (ianuarie 2010), când doamna dirigintă a încheiat aproape tuturor elevilor din clasa a VI-a A media 1 la purtare. Acesta a constituit momentul în care ceilalți profesori ai școlii s-au revoltat și s-au declarat nemulțumiți de comportamentul neprofesional al doamnei diriginte.

De asemenea, corpul profesoral al Școlii Generale nr. 2 "Ștefan Cicio Pop" s-a declarat profund revoltat de faptul că doamna dirigintă adresează cuvinte injurioase și expresii jignitoare elevilor de etnie rromă.

Doamna profesoară a mai declarat că Școala Generală "Ștefan Cicio Pop" are 85% dintre elevi de etnie rromă, fiecare elev de etnie rromă având dosar social. Având în vedere acest lucru, școala obține fonduri sub formă de donații de la diverse fundații și asociații.

Domnul profesor R a adăugat faptul că, corpul profesoral al acestei instituții de învățământ face eforturi pentru a-i aduce pe copiii de etnie rromă la școală și să nu renunțe la procesul de învățământ și că, astfel de comportamente neprofesionale din partea doamnei diriginte nu au ca rezultat decât îndepărtarea elevilor de școală.

Echipa de investigații a dorit să cunoască motivul pentru care doamna dirigintă are un comportament neprofesionist la adresa celor două fiice ale petentei având în vedere că acestea nu sunt de etnie rromă. Cei prezenți la discuție au declarat că, atitudinea doamnei diriginte Crăciun la adresa celor două fiice ale petentei, își are originea în faptul că aceasta în calitate de președinte al comitetului de părinți a luat atitudine față de comportamentul doamnei diriginte la adresa elevilor de etnie rromă.

Doamna profesoară S consideră că din acest moment, doamna dirigintă și-a schimbat atitudinea față de doamna Rus și implicit față de cele două fiice ale acesteia.

Doamna profesoară de sport M N declară că și dânsa cât și elevii dânzei au fost jigniți de către doamna profesoară N C

2.4. În urma studierii documentelor puse la dispoziție de către doamna profesoară R S, echipa de investigații a constatat că, în catalogul clasei a VI-a A, doamna dirigintă N C a făcut anumite însemnări în rândul fiecărui elev al acestei clase, însemnări cu privire la etnia fiecăruia cât și a religiei fiecărui elev plus sancțiunile luate împotriva fiecărui elev în parte.

2.5. În legătura cu acest lucru constatat de către echipa de investigații, doamna profesoară de sport M N declară că este normal ca fiecare diriginte să cunoască etnia și religia fiecărui elev de-al său dar nu este normal ca aceste lucruri să fie notate în catalog.

Echipa de investigații a solicitat petentei să precizeze criteriul în baza căruia a întocmit petiția către C.N.C.D. Aceasta a declarat că, potențialul criteriu al faptelor de discriminare prezentate în petiție ar fi criteriul etnic bazat pe comportamentul neprofesionist al doamnei profesoare la adresa elevilor de etnie rromă.

La discuțiile purtate la Școala Generală nr. 2, a fost prezentă și una din fiicele petentei, elevă în clasa a VI-a A, care a declarat că doamna dirigintă a avut un comportament neprofesionist cam cu toți elevii săi nu numai cu cei de etnie rromă.

2.6. Echipa de investigații a dorit să cunoască faptul dacă doamna M R a întocmit petiția în nume propriu sau și în numele celorlalți părinți de etnie rromă, în calitate de reprezentant al acestora. Doamna R a declarat că petiția a întocmit-o în nume propriu însă este sprijinită și de ceilalți părinți ai elevilor de etnie rromă care au semnat petiția.

Domnul S C , consilier în primăria Arad pe problemele rromilor a declarat echipei de investigații că a întocmit o sesizare și la Agenția Națională pentru Rromi și că va transmite C.N.C.D. rezultatul anchetei acestei instituții.

2.7. Prin adresa nr. 6285 din 04.08.2010 reclamata arată că aspectele referitoare la obiectul petiției sunt cuprinse și în Decizia nr. 51/03.03.2010, prin care i s-a desfăcut contractul de muncă și pe care Ministerul Educației Cercetării, Tineretului și Sportului a anulat-o considerând -o un abuz. Susține că atât în anul precedent cât și în anul școlar 2010, Colegiul Central de Disciplină i-a dat dreptate pe motiv că faptele nu au existat, declarațiile și sesizările fiind contrafăcute sau scrise pur fictiv constituindu-se nu ca material juridic, ci ca unul cu substrat literar, neexistând nicio dovadă în susținerea celor sesizate.

2.8. Susține că petenta în sesizare prezintă într-un fel faptele și în cu totul alt fel în petițiile 199/12.02.2010; nr.165/15.02.2010, adresate conducerii școlii fiind evidentă incoerența în declarații. Precizează faptul că, acuzațiile care i se aduc și cum că a jignit elevii de etnie romă sunt invenții, aceștia de cele mai multe ori au un limbaj și un comportament intolerabil. Referitor la încheierea mediilor cu nota 1 arată că stabilirea notei la purtare se face în funcție de absențele nemotivate potrivit Regulamentului de Ordine Interioară unde nota la purtare se stabilește de diriginte după consultarea celorlalți profesori ai clasei, în funcție de comportarea generală a elevului în școală și în afara ei, precum și de atitudinea față de învățătură. Notele sub 7 se aprobă în Consiliul Profesoral. Elevii cu media 5 la purtare sunt declarați repetenți. Stabilirea notei la purtare în funcție de absențele nemotivate se face în felul următor: la fiecare 15 absențe nejustificate pe semestru sau la 15% din absențe nejustificate din numărul total de ore pe semestru la o disciplină, nota va fi scăzută cu un punct. De asemenea precizează că, profesorii clasei a VI-a A au refuzat să participe la consiliul clasei pentru stabilirea mediilor la purtare, astfel s-a văzut obligată de regulamentele școlare să consemneze în catalog notele la purtare în funcție de absențele fiecărui elev așa cum a considerat că este corect.

2.9. Arată că a desfășurat o activitate didactică, educativă și culturală excelentă, fapt dovedit prin documente elaborate însoțite de caiete ale elevilor (care atestă predarea riguroasă și temeinică documentarea științifică profundă), teze, lucrări (teste, fișe de muncă în echipă, mape ale elevilor portofolii tematice). De când activează ca profesor de limba și literatura română și până în prezent a desfășurat și promovat un învățământ de înaltă calitate, făcându-și în mod impecabil datoria de cadru didactic, predare temeinică, exhaustivă, documentare științifică la cele mai înalte standarde, corectare cu rigurozitate a temelor elevilor, a lucrărilor și a tezelor, evaluarea riguroasă foarte corectă (conform art. 57 din R.O.F.) și ritmică după dispozițiile programelor școlare în conformitate cu art. 54, 55, 56 din R.O.F.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa cu nr.5495 din data de 08.07.2010 a fost citată petenta. Prin adresa nr. 5494 din data de 08.07.2010 a fost citată reclamata. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 05.08.2010. La termenul stabilit de Consiliu a fost prezentă partea reclamata.

3.3. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor. Prin rezoluția nr. 3 din 26.02.2010 s-a dispus investigarea aspectelor semnalate în petiție.

IV. Motivele de fapt și de drept

4.1 **În fapt**, prin petiția înregistrată cu nr. 1166 din data de 15.02.2010, Colegiul Director reține că reclamata în exercitarea atribuțiilor de serviciu a avut un comportament discriminatoriu și că a folosit expresii jignitoare la adresa naționalității petentei.

4.2. **În drept**, analizând faptele reținute în acest caz, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă” (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995).

Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

4.2.1 În același sens, Curtea europeană de justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, *principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit, dar și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.* (vezi Sermide SpA V. Cassa Conguaglio Zuccherio and others, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionto Syn PE (KYDEP) v. Council Of the European Union and Commission of the European Communities)

4.2.2. De asemenea, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că *principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite.* (Decizia nr. 256 din 17 iunie 1997, Decizia nr. 154/2001, M.O. nr 387/2001, CDH 2001, p. 914 – 915). De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite. De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridicediferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se fală în situații diferite nu este contrară art. 16 alin. 1 din Constituție.(Decizia nr. 294/2001, M.O. nr. 21/2002).

4.2.3 Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000R cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000R. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne gasi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

4.2.4 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

4.2.5 Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art. 2 alin.1 din O.G.

nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire (restricție, excludere, deosebire, preferință) între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit, și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

4.2.6 Așa cum reiese din motivația invocată mai deverme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost aplicat diferit datorită unui criteriu. Pornind de la premisa că, în speță, alegația tratamentului diferențiat se află în legătura cu apartenența etnică a petentei, Colegiul trebuie să analizeze din mijloacele de probă și înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură se poate reține un raport de cauzalitate între faptele imputate (adresarea unor expresii jignitoare la adresa celor doua fiice ale petentei) și criteriul invocat (apartenența etnică)

4.2.7 Or, în raport de susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar de către părți, Colegiul Director este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări împotriva petentei, pe considerentul apartenenței etniei rome. O atare prezumție ar trebui să permită cel puțin a se presupune existența unei legături de cauzalitate între criteriul invocat (etnia romă) și tratamentul diferit imputat în cauză (adresarea unor expresii jignitoare la adresa celor doua fiice ale petentei).

4.2.8 Colegiul director reține că în lumina art. 20 alin. 6 din același act normativ, în materia discriminării sarcina probei este împărțită în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări.

4.2.9 Trebuie subliniat faptul că în sarcina petentului cade obligația de a proba săvârșirea unor fapte de discriminare, fapte probate la nivel de certitudine.

4.2.10 Față de aceste considerente, Colegiul director reține având în vedere susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar, că nu există o dovadă a săvârșirii unor fapte care pot fi considerate la prima vedere fapte de discriminare așa cum prevede art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. În privința faptelor sesizate nu se pot reține mijloace de probă care să determine incidența Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Clasarea dosarului;

3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

JURA Cristian – Membru

NIȚĂ Dragoș Tiberiu – Membru

POP Ioana Liana – Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

Hotărâre Redactată D.N.T., Tehnored. V.F

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

